

1 Innføring i formuesretten

3. Avdeling

Master

jur.fak/UiT

Lagdommer Bjørnar E. Stokkan

2 Inndeling av rettsstoffet

- enklere oversikt, letter å orientere seg
- gir uttrykk for en "arbeidsdeling" innen rettsvitenskapen
- mulighet for dypere og mer enhetlige analyser
- lang tradisjon – tilbake til romerretten

3 Hovedinndelinger

- Offentligrett:
 1. Statsrett
 2. Forvaltningsrett
 3. Strafferett
 4. Prosessrett
 5. (Folkerett)
- Privatrett:
 1. Arv, familie og skifte,
 2. Personrett
 3. Formuesrett

4 Systematisk oversikt over privatretten

lg. Prof. Thor Falkanger, Tingsrett

5 Hovedsondring

- 1 • Obligatoriske rettigheter
- Obligasjonsrett
- 2 • Tinglige rettigheter
- Tingsrett

6 Obligasjonsretten

- Hovedtema:
 - innholdet av obligasjonsrettslige forpliktelser og krav i formuerettslige skyldforhold (både naturalprestasjoner og betalingsforpliktelser)
 - endring av formuerettslige skyldforhold bl.a. gjennom:
 - etterfølgende utvikling
 - Pårskifte
 - femping av forpliktelser
 - opphør av formuerettslige skyldforhold bl.a. gjennom:
 - oppfyllelse av obligasjonsrettslig forpliktelser
 - oppsigelse, avbestilling og heving
 - passivitet og foreldelse
 - mislighold av obligasjonsrettslige forpliktelser og misligholdsbeføyelser bl.a.:
 - retten/plikten til oppfyllelse, retting og omlevering
 - Tilbakeholdsrett
 - prisavslag, heving og erstatning

7 Rettigheter

- Eiendomsrett til ting
- Begrensede rettigheter i eller over ting

- Fordringer på penger, ting eller ytelser

8 Rettighetshaveren

- Eieren
- Fordringshaveren
- Rettighetshaveren

9 Formuesgodet - objektet

- Fast eiendom
- Løsøre
 - Realregistrerbart løsøre
 - Annet løsøre
- Fordringer

10 Sentrale problemstillinger

- Stiftelse av rettigheter
- Det nærmere innhold i rettighetene
- Overgang av rettigheter
- Beføyelser ved mislighold
- Opphør og bortfall av rettigheter

11 Oversikt over misligholdslæren

Til Prof. Johan Giersten

12 Avtalerett

- Avtaleinngåelse
- Ugyldighetslære
- Tolkning og utfylling
- Stiftelse av avtaler p.v.a andre

13 Tingsrett

- Hovedtema:
 - Eiendomsrettsbegrepet og eiendomsrettens faktiske og rettslige innhold og begrensning.
 - Erverv av eiendomsrett og begrensede rettigheter i fast eiendom.
 - Sameie.
 - De grunnleggende vilkår for kreditorekstinksjon og godtroerverv av rettigheter i formuesgoder.
 - De spesielle regler for ekstinksjon av rettigheter i fast eiendom, løsøre, pengekrav og verdipapirer.
 - Oversikt over virkningen av ekstinktivt erverv.
 - De ulike registreringsordninger.

14 Tredjemannskonflikter

- Hovedregel
 - Ingen kan overføre større rett enn det han selv har!
- Unntak
 - Ekstinksjon av rettigheter, herunder eiendomsrett
- Fellesnevnerne

- Ervervsmåten A – B
- A's legitimasjon
- B's aktsomme gode tro
- Sikrings- og rettsvernsakt

15 Konkurransesituasjoner

- Mellom to omsetningsserververe
- Mellom A's kreditor og kjøper S
- Mellom A's konkursbo og S
- Osv.

16 Panterett

- Hovedtema:
 - Etablering av og rettsvern for avtalepant i fast eiendom og i andre realregistre formuesgoder.
 - Etablering av og rettsvern for avtalepant i ikke realregistrerbart løsøre, herunder tingsinnbegrep og salgspant.
 - Etablering av og rettsvern for avtalepant i verdipapirer, fondsaktiva og enkle pengekrav.
 - Oversikt over utleggspant og legalpant.
 - Kravene til individualisering av pantet.
 - Reglene om maksimering av pantkravet og omfanget av det underliggende krav.
 - I hvilken utstrekning bør pantsettelse tillates?

17 Gjeldsforfølgningsrett

- Hovedtema:
 - Oversikt over prosessen for å drive inn sikrede krav.
 - Oversikt over prosessen for å ta utlegg.
 - Oversikt over sentrale prosessuelle bestemmelser om konkursåpning og bobehandling.
 - Vilkår for henholdsvis å ta utlegg og for å åpne konkurs.
 - De materielle reglene om kreditorenes beslagsrett. Sentrale emner er hovedregelen om dekningsrett, jf. dekningsloven § 2-2, boets inntreden i skyldnerens uoppfylte kontrakter og omstøtelse i konkurs.
 - Motregning i konkurs.
 - Panthavers stilling i konkurs.
 - Oversikt over dividendekrav, massekrav og dividendeprioritet.

18 Erstatningsrett

- Eget fag – reglene om skadevolders økonomiske ansvar for skadeforvoldelse.
- Erstatning i kontraktsforhold behandles i obligasjonsretten

19 Pensum 3. Avd. Master

- Juridisk metode og etikk (15 SP)
- Alminnelig obligasjonsrett (20 SP)
- Panterett (6 SP)
- Tingsrett (12 SP)
- Gjeldsforfølgningsrett (7 SP)

20 Hvordan skaffe den nødvendige oversikt?

- Lese

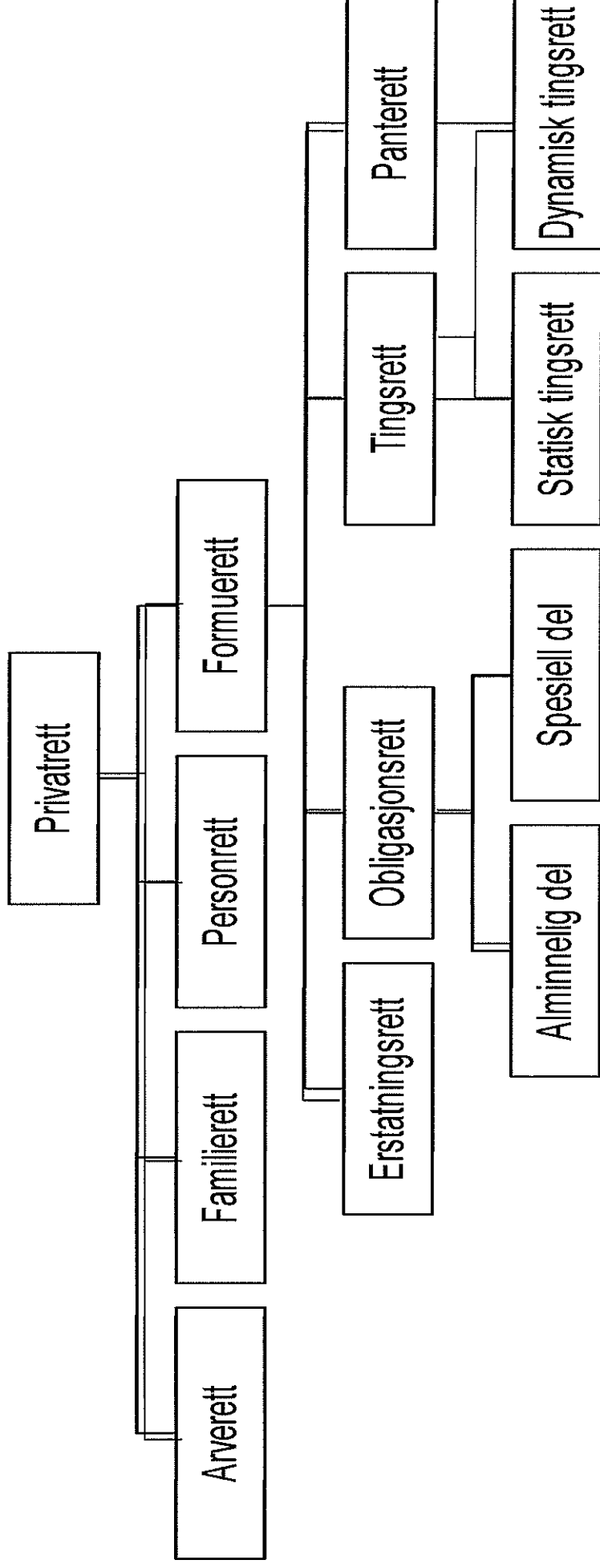
- Forstå
- Problematisere
- Se sammenhenger
- Skrive oppgaver
- Være engasjert

21 **Kravene til eksamen på 3. avdeling**

- God forståelse av ikke bare de enkelte fag, men gjennomgående i formuesretten.
- Oversikt og evne til analytisk tenkning
- God fremstillingsevne
- Disponering av stoffet

Systematisk oversikt over privatretten

fig: Prof. Thor Falkanger, Tingsrett

Oversikt over misligholdslæren

fig: Prof. Johan Giertsen

FAKTISKE MANGLER -- kvalitetsmangler -- kvantitetsmangler FORSINKELSE -- ytelsen uteblir helt -- ytelsen leveres for sent RETTLIGE MANGLER - vanhemmel - politirettlige mangler AKTUELT MISLIGHOLD ANTECIPERT MISLIGHOLD TOTALT MISLIGHOLD PARTIELT MISLIGHOLD OPPRINNELIG MISLIGHOLD ETTERFØLGENDE MISLIGHOLD	MISLIGHOLD (DEBITORMORA)	DOM PÅ OPPFYLLELSE TVANGSMIDLER STRAFF (lite praktisk) TILBAKEHOLDSRETT AVHJELP AV MANGLER PRISAVSLAG HEVING (vesentlig mislighold) ERSTATNING Culpaansvar Objektivt ansvar Kontrollansvar FORSINKELSESENTE REKLAMASJON Manglende reklamasjon kan utelukke misligholdsebeføyelser AVTALER OM VIRKNINGER Deklaratoriske regler
---	--	--